

UPITI
INNOVATION AND TECHNOLOGY
TRANSFER INSTITUTE

รายงานการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอก

มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยพะเยา

คำนำ

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม เป็นการดำเนินการหรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกของหน่วยงาน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ร่วมรับฟัง/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น, ร่วมดำเนินการ, ร่วมคิด/วางแผน, ร่วมกำกับติดตาม และร่วมประเมินผล เพื่อให้บุคคลภายนอก รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานของหน่วยงาน

ทั้งนี้ การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ได้ถูกกำหนดเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ตัวชี้วัดย่อยที่ 8.5 การส่งเสริมความโปร่งใส ข้อ O19 การเปิดโอกาส ให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งตัวชี้วัดในข้อดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานมีการสื่อสารหรือเปิดโอกาส ให้บุคคลภายนอก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือสาธารณชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามภารกิจ ของหน่วยงาน พร้อมทั้งให้หน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลกิจกรรมการมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอกดังกล่าว ให้สาธารณชนได้รับทราบถึงการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปดำเนินการจริงในหน่วยงาน

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ฉบับนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันต่อไป

งานแผนงาน
สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
เมษายน 2569

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 กระบวนการการมีส่วนร่วม 1
ความหมายของการมีส่วนร่วม 1
การมีส่วนร่วมของประชาชน Public Participation 1
รูปแบบของการมีส่วนร่วม 2
ส่วนที่ 2 กิจกรรม/โครงการการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 3

ส่วนที่ 1
กระบวนการการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง

การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือของประชาชน ไม่ว่าปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ กระทำผ่านกลุ่ม หรือองค์การ เพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจ และอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ ในเรื่องต่างๆที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม

การมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจระดับต่างๆ ทางการจัดการบริหารและทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตน

การมีส่วนร่วมของประชาชน Public Participation

การมีส่วนร่วมของประชาชนคือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้และความชำนาญร่วมกับวิทยากรที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง จึงหมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้ทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม และการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) เป็นแนวคิดใหม่ที่มีรากฐานมาจากแนวคิดของระบอบประชาธิปไตย เป็นกระแสของความคิดที่ทำให้ผู้คน ในสังคมตระหนักดีว่า การดำเนินกิจการใดๆ ก็ตาม ผู้ที่ได้รับผลกระทบและมีส่วนได้เสียควรเป็นผู้มีโอกาส ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะความคิด การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบัน จึงต้องประยุกต์แนวคิด ให้ตอบรับกับแนวคิดประชาธิปไตย โดยต้องสร้างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน และเป็นส่วนสำคัญของแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนกลุ่มที่มีส่วนได้เสียและได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้น การพัฒนาจึงเริ่มจากความต้องการของชุมชนแทนความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ

รูปแบบของการมีส่วนร่วม

รูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ดำเนินอยู่โดยทั่วไป สามารถสรุปได้เป็น 5 รูปแบบ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็น
2. การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ร่วมปรึกษาหารือ (Public Consultation) หรือการรับรู้ข่าวสาร (Public Information)
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. การมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ ติดตาม หรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงาน

ทั้งนี้ สรุปถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมได้ 4 ขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้า หาปัญหาและสาเหตุของปัญหาตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. มีส่วนร่วมในการวางนโยบาย หรือแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อลดและแก้ไขปัญหา
3. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานให้บนนลุตามเป้าหมาย
4. มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามและประเมินผลการทำงาน

การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจำเป็นต้องใช้วิธีการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสม ในการนำพาข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐบาลหรือเอกชน ไปสู่ประชาชนผู้เป็นเป้าหมาย สิ่งสำคัญในการกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน หรือชุมชนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการสื่อสารนั้น ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะถือว่าเป็นส่วนช่วยให้กระบวนการติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ หรือแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกในสังคมเป็นไปได้ โดยสะดวกขึ้นกล่าว คือ ประชาชน มีส่วนร่วมในกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาชุมชน ให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนสู่ การแก้ไขปัญหาของสังคมและประเทศชาติได้

ส่วนที่ 2
กิจกรรม/โครงการการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (UPITI) ให้การต้อนรับและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านกระบวนการผลิตอาหาร กับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

วันที่ 17 ตุลาคม 2568 ศูนย์การเรียนรู้พัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์นวัตกรรมอาหาร อุทยานวิทยาศาสตร์ สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา ให้การต้อนรับคณะผู้บริหาร ครู และนักศึกษา จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา เข้ามาศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านกระบวนการผลิตอาหารที่ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งรับคำปรึกษาเชิงเทคนิคด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ “โจ๊กข้าวกล้องงอกกึ่งสำเร็จรูป” การศึกษาดูงานในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่นักศึกษาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

อาหารจากวัตถุดิบท้องถิ่น ตลอดจนเรียนรู้กระบวนการผลิตที่ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐานอุตสาหกรรมอาหาร ทั้งนี้ ศูนย์การเรียนรู้ฯ ยังได้ให้คำแนะนำด้านการปรับปรุงสูตร การบรรจุภัณฑ์ และแนวทางการยกระดับผลิตภัณฑ์เพื่อเข้าสู่เชิงพาณิชย์

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

กิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยพะเยาและสถานศึกษาด้านเกษตรในพื้นที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมอาหารที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดในอนาคต

ผลจากการมีส่วนร่วมและการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

การปรับปรุงหลักสูตรการให้คำปรึกษา (Tailored Consulting) ศูนย์ฯ ได้นำข้อสะท้อนจากกลุ่มนักศึกษามาพัฒนา "คู่มือหรือขั้นตอนการสอนงาน" (Standard Operating Procedure) ให้ย่อยง่ายขึ้น เหมาะสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการเริ่มต้นหรือนักศึกษาที่ยังไม่มีประสบการณ์สูง

- การพัฒนาระบบสนับสนุนการเข้าสู่เชิงพาณิชย์ จากคำถามและข้อสงสัยของคณะดูงาน ทำให้ศูนย์ฯ เล็งเห็นความต้องการด้าน "การออกแบบแบรนด์และบรรจุภัณฑ์" นอกเหนือจากด้านเทคนิคการผลิต จึงมีการเตรียมประสานงานร่วมกับหน่วยงานด้านการตลาดเพื่อให้บริการแบบครบวงจร (One-Stop Service) มากขึ้น
- การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลจากการเข้าใช้พื้นที่ของคณะดูงานถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดเส้นทางการเยี่ยมชม (Plant Tour) และจุดสาธิตให้มีความปลอดภัยและรองรับคนจำนวนมากได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- การเก็บฐานข้อมูล Pain Points ศูนย์ฯ นำปัญหาที่พบจากผลิตภัณฑ์โจ๊กข้าวกล้องงอกไปศึกษาต่อยอด เพื่อสร้างองค์ความรู้กลางในการแปรรูปวัตถุดิบท้องถิ่นประเภทข้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของพะเยา ให้มีความหลากหลายมากขึ้น

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (UPITI) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบจ. ใช้เทคโนโลยีขับเคลื่อนนวัตกรรมสุขภาพเพื่อคนในชุมชน

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (UPITI) จัดประชุมหารือแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสำหรับการใช้ประโยชน์ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา นำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล พร้อมผู้บริหาร UPITI นักวิจัย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง โดยการประชุมหารือดังกล่าวเพื่อหารือแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร สร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากและยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของคนในพื้นที่ ส่งเสริมผู้ประกอบการและชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการเพื่อยกระดับอาชีพ รายได้ รวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีของคนในสังคม โดยการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม วันที่ 25 ธันวาคม 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา ชั้น 2 อาคาร 99 ปี พระอุบาลีฯ

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

กิจกรรมดังกล่าวเป็นหารือแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร สร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากและยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของคนในพื้นที่ ส่งเสริมผู้ประกอบการและชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการเพื่อยกระดับอาชีพ รายได้ รวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีของคนในสังคม โดยการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

ผลจากการมีส่วนร่วมและการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

ผลจากการประชุมครั้งนี้ สถาบันนวัตกรรมฯ สามารถนำมาปรับปรุงการดำเนินงานได้ใน 3 มิติหลัก

- ปรับทิศทางการวิจัย (Research Direction) ให้มุ่งเน้นการแก้ปัญหาพื้นที่ (Area-based Research) มากขึ้น โดยใช้ความต้องการของ รพ.สต. เป็นตัวตั้ง เพื่อให้งานวิจัยไม่ขึ้นหิ้งแต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในระบบสาธารณสุข

- พัฒนาระบบการบ่มเพาะผู้ประกอบการชุมชนให้เข้มข้นขึ้น โดยเน้นการให้ความรู้ด้านมาตรฐานการผลิต (เช่น GMP หรือมาตรฐาน อย.) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรชุมชนสามารถเข้าสู่สถานพยาบาลได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

- สถาบันฯ นำข้อมูลจากการหารือไปออกแบบ "โมเดลต้นแบบการส่งเสริมอาชีพเชิงพาณิชย์" ที่ครบวงจร ตั้งแต่การวิจัย การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ไปจนถึงการหาช่องทางตลาดร่วมกับภาคีเครือข่าย ซึ่งเป็นการพัฒนาจากการเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาทางเทคนิค สู่การเป็น "ตัวกลางนวัตกรรม" (Innovation Broker) อย่างเต็มรูปแบบ

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (UPITI) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หอการค้า-ภาคเอกชน ชูนวัตกรรมยกระดับ 'ลิ้นจี่แม่ใจ-ข้าวหอมมะลิ' สินค้า GI พะเยา

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2569 สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (UPITI) นำโดย ผศ.ดร.สันธิวัฒฒ์ พิทักษ์พล ผู้อำนวยการ UPITI พร้อมด้วย ผศ.ดร.วิพรพรรณ์ เนื่องเม็ก คณบดีคณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ ผศ.ดร.วาสนา พิทักษ์พล อาจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ดร.บุญร่วม คิดค้า อาจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และผศ.น.สพ.ดร.สมชาติ ธนะ รองผู้อำนวยการ UPITI ประชุมหารือร่วมกับหอการค้าจังหวัดพะเยา โดยนายกมลสันต์ ศรีวิราช ประธานหอการค้าจังหวัดพะเยา ตัวแทนชมรมร้านอาหารและเครื่องดื่มจังหวัดพะเยา และผู้ประกอบการรุ่นใหม่หอการค้าไทย หารือในประเด็นการส่งเสริมสินค้า GI ของจังหวัดพะเยา ได้แก่ ลิ้นจี่ อำเภอแม่ใจ และ ข้าวหอมมะลิพะเยา

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

กิจกรรมดังกล่าวเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าอัตลักษณ์ชุมชน โดยบูรณาการองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยพะเยา เข้ากับกลไกทางการตลาดของภาคเอกชน เพื่อผลักดันให้สินค้า GI ของจังหวัดพะเยาเป็นที่รู้จักในระดับสากล พร้อมทั้งสร้างมาตรฐานการผลิตและการแปรรูปที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

ผลจากการมีส่วนร่วมและการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

ข้อมูลที่ได้จากการหารือร่วมกับหอการค้าและ YEC ถูกนำมาใช้ขับเคลื่อนองค์กรดังนี้

- UPITI ปรับเปลี่ยนจากการสนับสนุนเฉพาะกระบวนการผลิต มาเป็นการให้คำปรึกษาแบบ "ครบวงจร ต้นน้ำถึงปลายน้ำ" โดยนำโจทย์เรื่อง "ความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่" มาเป็นตัวตั้งในงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Market-Led Innovation)

- สถาบันฯ นำข้อคิดเห็นด้านความเชื่อมั่นของผู้บริโภคมาพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้า GI ให้เข้มข้นขึ้น เพื่อให้สินค้าลิ้นจี่และข้าวหอมมะลิพะเยามีคุณภาพสม่ำเสมอ สามารถแข่งขันได้ในระดับสากลตามเป้าหมาย

- สถาบันฯ พัฒนาบทบาทสู่การเป็นตัวกลางในการนำผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (YEC) มาเจอกับงานวิจัยที่พร้อมใช้ (Ready to use) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่รวดเร็วและเกิดผลเชิงพาณิชย์จริง

- ผลจากการหารือทำให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้นระหว่าง UPITI และคณะเกษตรศาสตร์ฯ ในการสร้าง "โจทย์วิจัยร่วม" ที่ตอบโจทย์เศรษฐกิจจังหวัดพะเยาโดยตรง ลดการทำงานแบบแยกส่วน (Silos)

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (UPITI)
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มูลนิธิกสิกรไทย และ บริษัท นิวทริน่าไบโอเทค
ผลักดันสมุนไพรภาคเหนือสู่ความร่วมมือธุรกิจนวัตกรรม

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พบ ผู้อำนวยการ UPITI พร้อมด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัฐภูมิ พรหมณะ รองผู้อำนวยการ ต้อนรับคุณอนันต์ ลาภสุขสถิต ประธานสถาบัน เค อะโกร-อินโนเวท ภายใต้มูลนิธิกสิกรไทย และ คุณพุธิตา คชินทร เลขาธิการสถาบัน พร้อมด้วย คุณภูริวรรณ อัครชาญชัยนนท์ นักพัฒนาธุรกิจพฤกษเภสัช และผู้แทนจากบริษัท นิวทริน่า ไบโอเทค จำกัด จ.น่าน ได้แก่ คุณปวริศร์ รักษ์อัศวโภคิน และ คุณภัสร์พิชชา รักษ์อัศวโภคิน ในโอกาสเข้าเยี่ยมชม UPITI เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่จังหวัดน่านและหารือความร่วมมือในการประยุกต์ใช้สารสกัดจากธรรมชาติและวัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมเครื่องสำอางสำหรับผู้ประกอบการชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ความร่วมมือทางวิจัยและวิชาการในโครงการ “น่าน Sandbox”

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

กิจกรรมดังกล่าวเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่จังหวัดน่านและหารือความร่วมมือในการประยุกต์ใช้สารสกัดจากธรรมชาติและวัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมเครื่องสำอางสำหรับผู้ประกอบการชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการส่งเสริมสุขภาพชุมชน ความร่วมมือทางวิจัยและวิชาการในโครงการ “น่าน Sandbox”

ผลจากการมีส่วนร่วมและการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

สถาบันนวัตกรรมฯ (UPITI) สามารถนำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการหารือครั้งนี้ไปพัฒนากระบวนการทำงานได้ดังนี้

- สถาบันฯ สามารถใช้เคสความต้องการจากน่าน มาปรับปรุงกระบวนการสกัดสารสำคัญ (Extraction) และการทดสอบมาตรฐานในห้องปฏิบัติการของ UPITI ให้ตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรมเครื่องสำอางมากขึ้น เพื่อรองรับกลุ่ม SMEs ที่ต้องการนวัตกรรมขั้นสูง

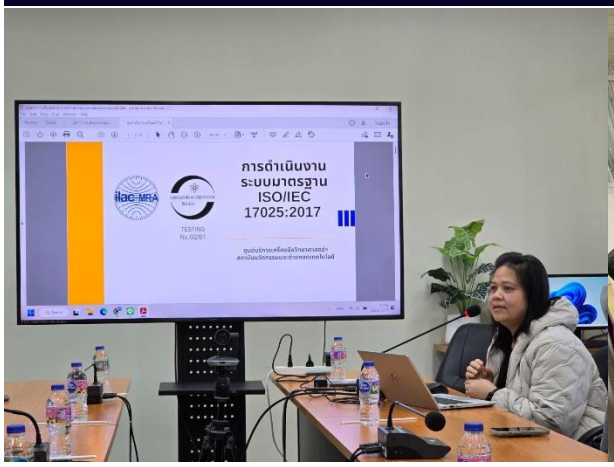
- นำแนวทางการพัฒนาธุรกิจของภาคเอกชนมาปรับปรุงแผนการตลาดของ UP Product โดยเน้นการสร้าง Storytelling ที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ท้องถิ่นและการเป็นผลิตภัณฑ์ที่ "รักษ์โลก" ตามแนวทางของโครงการ Sandbox

- สถาบันฯ เห็นโอกาสในการทำหน้าที่เป็น "ตัวเชื่อม" (Matchmaker) ระหว่างนักวิจัยที่มีสูตรตำรับเครื่องสำอาง กับแหล่งวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพจากน่านและพะเยา เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความโดดเด่นและแตกต่างในท้องตลาด

- นำรูปแบบการบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างรัฐ-เอกชน-ชุมชน มาเป็นต้นแบบในการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมในจังหวัดพะเยา เพื่อส่งเสริมสุขภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นระบบ

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (UPITI)
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้
และศูนย์วิทยาศาสตร์ มรภ.ยะลา

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

ผู้บริหารสถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา นำโดย ผศ.ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล ผู้อำนวยการ และผศ.ดร.น.สพ.สมชาติ ธนะ รองผู้อำนวยการ ต้อนรับคณะผู้บริหารและบุคลากรจากสถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ และ ศูนย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ได้เดินทางเข้าศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมเชิงพื้นที่และเชิงพาณิชย์ รวมถึงแนวทางการพัฒนาและจัดทำมาตรฐาน ISO/IEC 17025 สำหรับห้องปฏิบัติการวิเคราะห์และทดสอบ ณ สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาดูงานในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมเชิงพื้นที่แบบครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนางานวิจัย การต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ การให้บริการวิชาการแก่ภาคอุตสาหกรรมและชุมชน ตลอดจนการบริหารจัดการห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานสากล โดยเฉพาะมาตรฐาน ISO/IEC 17025 ซึ่งเป็นมาตรฐานสำคัญที่ช่วยยกระดับความน่าเชื่อถือและคุณภาพของผลการทดสอบและวิเคราะห์

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ภายในกิจกรรม คณะผู้เข้าศึกษาดูงานได้รับฟังการบรรยายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านนโยบาย กลไกการขับเคลื่อนงานนวัตกรรม การบริหารโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากรห้องปฏิบัติการ ตลอดจนการเยี่ยมชมศูนย์บริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ทดสอบของสถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา และร้านค้าผลิตภัณฑ์จากงานวิจัย UP Innoshop การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้นับเป็นอีกก้าวสำคัญของความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในการยกระดับศักยภาพงานวิจัย นวัตกรรม และการให้บริการวิชาการสู่เชิงพาณิชย์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ เศรษฐกิจ และสังคมอย่างยั่งยืนในระดับภูมิภาคต่อไป

ผลจากการมีส่วนร่วมและการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

สถาบันนวัตกรรมฯ สามารถนำข้อสังเกตและประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนครั้งนี้มาพัฒนาองค์กรได้ดังนี้

- จากการตอบข้อซักถามและสาธิตกระบวนการ ทำให้สถาบันฯ ได้ทำ "Internal Audit" กลาย ๆ ผ่านมุมมองของคนนอก ช่วยให้มองเห็นจุดที่ควรปรับปรุงในขั้นตอนการทำเอกสารหรือการควบคุมคุณภาพห้องแล็บให้มีความกระชับและแม่นยำยิ่งขึ้น

- สถาบันฯ สามารถนำโจทย์และข้อสงสัยจากคณะดูงานมาออกแบบเป็น "หลักสูตรการบริหารจัดการนวัตกรรมและมาตรฐานห้องปฏิบัติการ" สำหรับหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างรายได้และขยายบทบาทการเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ให้แก่สถาบันการศึกษาอื่นทั่วประเทศ

- นำแนวทางการจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์ของ มรภ.ยะลา มาเปรียบเทียบเพื่อพัฒนาการให้บริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ของ UPITI ให้มีความคล่องตัว (Agile) และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็น SMEs ได้ง่ายขึ้น

- ข้อมูลจากการหารือช่วยให้ UPITI เห็นโอกาสในการทำวิจัยร่วมกันในอนาคต เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุดิบร่วมกัน หรือการเปรียบเทียบศักยภาพสมุนไพรข้ามเขต ซึ่งจะช่วยยกระดับงานวิจัยของสถาบันฯ ให้มีความหลากหลายและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (UPITI)
ปรับวิสัยทัศน์ใหม่ เน้นความชัดเจน ขับเคลื่อนเทคโนโลยีเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2569 สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา จัดประชุมทบทวนวิสัยทัศน์ของสถาบัน ตามแนวทาง การดำเนินงานที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEx) โดยมุ่งเน้นการกำหนดวิสัยทัศน์ที่กระชับ ชัดเจน สะท้อนบทบาทเชิงกลไกของหน่วยงาน และสามารถนำไปสู่การกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดที่วัดผลได้ในช่วงปี พ.ศ. 2569–2571

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

การประชุมครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก ผศ.ดร.สรายศ ร่าเริงใจ ผู้ช่วยอธิการบดี เป็นวิทยากรชี้แจงวิสัยทัศน์และเป้าหมายการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทนนักวิจัย รวมถึงผู้บริหารและบุคลากรสถาบันฯ เข้าร่วมการประชุม ซึ่งการประชุมนี้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง โอกาส และความท้าทายในการขับเคลื่อนนวัตกรรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่การใช้ประโยชน์จริงในระดับชุมชนและผู้ประกอบการตาม

วิสัยทัศน์และเป้าหมายของมหาวิทยาลัยพะเยา โดยผลจากการประชุมจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ของสถาบันฯ ให้สอดคล้องกับเกณฑ์ EdPEx หมวดการนำองค์กรและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนต่อไป

ผลจากการมีส่วนร่วมและการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

สถาบันนวัตกรรมฯ ผลจากการระดมสมองครั้งนี้ ถูกนำมาใช้เป็นฐานรากในการปรับปรุงองค์กรตามเกณฑ์ EdPEx ดังนี้

- สถาบันฯ นำข้อมูลมาปรับร่างวิสัยทัศน์ให้มีความ "กระชับและทรงพลัง" มากขึ้น โดยเน้นบทบาทการเป็น "Mechanism" (กลไกขับเคลื่อน) ที่ไม่ใช่แค่หน่วยงานธุรการ แต่เป็นหน่วยงานเชิงรุกที่สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม

- นำข้อเสนอแนะจากภาคเอกชนมาเป็นตัวตั้งในการกำหนด "ตัวชี้วัด (KPIs)" ที่วัดผลสัมฤทธิ์ได้จริง เช่น จำนวนนวัตกรรมที่ถูกนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่ มากกว่าแค่การวัดจำนวนงานวิจัย

- ผู้บริหารนำผลจากการประชุมไปสื่อสารต่อบุคลากร เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความคล่องตัว (Agility) และความเป็นมืออาชีพในการให้บริการวิชาการ

- จากการฟังเสียงนักวิจัยและผู้ประกอบการ สถาบันฯ ได้นำมาปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการ (Service Blueprint) ให้ลดความซับซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงทรัพยากรของอุทยานวิทยาศาสตร์

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (UPITI) แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา กับเครือข่าย มทร.

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2569 สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา (UPITI) นำโดยผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล ผู้อำนวยการ UPITI พร้อมด้วยผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ให้การต้อนรับคณะศึกษาดูงานจากเครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การนำผลงานวิจัยไปร่วมลงทุน และการนำผลงานวิจัยใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์ กิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้น ณ ห้องประชุม บวรรัตนประสิทธิ์ ตึกอธิการบดี มหาวิทยาลัยพะเยา

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

โดยกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล สร้างเครือข่ายการดำเนินงานระหว่างสถาบันการศึกษาทั้ง 2 แห่ง และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการผลงานวิจัย ทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงการนำผลงานวิจัยไปสู่การร่วมลงทุนให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์

ผลจากการมีส่วนร่วมและการนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

สถาบันนวัตกรรมฯ จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) มีประเด็นสำคัญดังนี้

- การสร้างพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ (Strategic Networking): เกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยที่มีจุดแข็งต่างกัน (มพ. โดดเด่นด้านนวัตกรรมเชิงพื้นที่ และ มทร. โดดเด่นด้านเทคโนโลยีสายอาชีพ) ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนโมเดลการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา (IP) ที่หลากหลาย

- การยกระดับทักษะบุคลากร (Skill Upgrading): เจ้าหน้าที่และผู้บริหารของทั้งสองแห่งได้รับทราบแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการทำ "การร่วมลงทุน (Joint Venture/Spin-off)" จากงานวิจัย ซึ่งเป็นเรื่องที่ซับซ้อนทั้งในแง่กฎหมายและการบริหารผลประโยชน์

- การขยายผลงานวิจัยสู่สาธารณะและพาณิชย์: มีการแลกเปลี่ยนโมเดลการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่ไม่ใช่แค่การขายลิขสิทธิ์ (Licensing) แต่รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) เพื่อสาธารณประโยชน์

- นำแนวทางการคัดกรองงานวิจัยที่มีศักยภาพสูง (High-potential Research) จากเครือข่าย มทร. มาปรับใช้ เพื่อลดระยะเวลาในการยื่นจดสิทธิบัตรและเพิ่มโอกาสในการถูกนำไปใช้จริง

- สถาบันฯ ได้ข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการร่วมลงทุนระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคเอกชน ให้มีความคล่องตัวและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย (University-Industry Collaboration Model)

- สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถนำเทคโนโลยีของ มทร. ที่ได้รับข้อมูลมามาประกอบกับงานนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อนำเสนอโซลูชันที่สมบูรณ์ขึ้น (Complete Solution) ให้กับผู้ประกอบการที่เข้ามาขอรับคำปรึกษาที่สถาบันนวัตกรรมฯ UPITI

UPITI
INNOVATION AND TECHNOLOGY
TRANSFER INSTITUTE

สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยพะเยา